

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/25/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201098
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015201098.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: Q., bytom W., zastúpeného advokátom JUDr. Jozef Veselý, Mierová 1, Veľký Krtíš, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, Krajský dopravný inšpektorát, so sídlom 9. mája 1, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-17-002/2015-CP zo dňa 24. júla 2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 23S/139/2015-27 zo dňa 25. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 23S/139/2015-27 zo dňa 25. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 23S/139/2015-27 zo dňa 25. novembra 2015 podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-17-002/2015-CP zo dňa 24. júla 2015, ktorým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, Krajský dopravný inšpektorát zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu, Odboru poriadkovej a dopravnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Veľkom Krtíši č. ORPZ-VK-OPDP6-209-007/2015 zo dňa 26. mája 2015, ktorým bolo žalobcovi v zmysle ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o cestnej premávke) odobraté vodičské oprávnenie, nakoľko ako vodič motorového vozidla v priebehu posledných piatich rokov dvakrát porušil pravidlá cestnej premávky požitím alkoholu a odmietnutím sa podrobiť vyšetreniu na ich zistenie. O trovách konania rozhodol krajský súd poukazom na ust. § 250k ods. 1 a contr. O.s.p. tak, že žalobcovi právo na

ich náhradu nepriznal.

Z obsahu administratívneho spisu krajský súd z evidenčnej karty vodiča žalobcu zistil, že rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu, Odboru poriadkovej a dopravnej polície Okresného riaditeľstva PZ vo Veľkom Krtíši č. ORPZ-VK-OPDO2-62-SK-337/2011 zo dňa 7. decembra 2011 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a bola mu uložená pokuta vo výške 800,- Eur a uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 30 mesiacov za to, že dňa 13.10.2011 sa ako účastník cestnej premávky dopustil porušenia pravidiel cestnej premávky tým, že sa odmietol podrobiť dychovej skúške, ako aj lekárskemu vyšetreniu spojenému s odberom krvi alebo iného biologického materiálu. Okresný súd vo Veľkom Krtíši vydal trestný rozkaz

č. OT 53/2012-46 zo dňa 29.11.2012, ktorým bol žalobca uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu troch rokov za to, že dňa 29.11.2012 sa ako vodič motorového vozidla dopustil porušenia pravidiel cestnej premávky požitím alkoholu.

Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k namietanej retroaktívite prechodného ustanovenia § 143c zákona o cestnej premávke nestotožnil s názorom žalobcu a mal za to, že v danom prípade sa nejednalo o spätné časové pôsobenie, spätnú účinnosť (retroaktívitu) právnych noriem. Uviedol, že z ustanovenia § 92 ods. 3 písm. b/ v spojení s § 143c zákona o cestnej premávke vyplývalo, že pre subjekt práva je poznateľná právna úprava, účinná od 01.11.2011, keď k odobratiu vodičského oprávnenia sa vyžaduje vymenované porušenie pravidiel cestnej premávky dvakrát za obdobie posledných piatich rokov s tým, že predmetná právna norma sa aplikuje aj na osobu, ktorá porušila pravidlá cestnej premávky pred 01.11.2011, avšak ak sa dopustila ďalšieho porušenia po 01.11.2011. Z uvedeného vyplývalo, že prijatím novej právnej úpravy, pričom platí nevyvrátiteľná právna domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov, bolo žalobcovi známe, že ak sa dopustí ďalšieho porušenia pravidiel cestnej premávky, bude mu odobraté vodičské oprávnenie, keďže v období do 01.11.2011 sa už jedného porušenia dopustil. Žalobca teda mohol a mal svoje správanie prispôbiť zneniu právnej úpravy, ktorá platila v čase, v ktorom spáchal druhý skutok, ak chcel zabrániť tomu, aby mu bolo odobraté vodičské oprávnenie s tým, že toto mu bude môcť byť vrátené až po preukázaní splnenia podmienok podľa § 77 ods. 1 písm. d/ až g/ zákona o cestnej premávke. Skonštatoval, že o neprípustné retroaktívne pôsobenie právnej normy by sa jednalo vtedy, ak by právna úprava umožňovala odobratie vodičského oprávnenia za oba skutky, teda dve porušenia pravidiel cestnej premávky, ktorých by sa dopustil subjekt práva v čase, v ktorom ešte neplatila novoprijatá právna norma, nemohol by predvídať budúcu právnu normu a teda prispôbiť jej svoje správanie. Taktiež mal krajský súd zato, že žalobca bol potrestaný za porušenia pravidiel cestnej premávky podľa právnych predpisov platných v čase spáchania oboch skutkov (t.j. zákona o priestupkoch a Trestného zákona). Toto potrestanie bolo podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu, a dôkazom toho, že skutočne sa žalobca dopustil vymenovaných skutkov v rozhodnom období, a teda došlo preukázateľne k splneniu zákonných podmienok pre odobratie vodičského oprávnenia v zmysle § 92 ods. 3 písm. b/ zákona o cestnej premávke.

Ďalej sa krajský súd stotožnil so stanoviskom žalovaného ohľadom možnosti vydať rozhodnutie o odobratí vodičského oprávnenia aj neskôr (nie bezprostredne) po porušení pravidiel cestnej premávky. Za rozhodujúcu skutočnosť považoval naplnenie hypotézy právnej normy, k čomu v danom prípade došlo, t.j. k porušeniu pravidiel cestnej premávky požitím alkoholu alebo inej návykovej látky, alebo odmietnutím podrobiť sa vyšetreniu na ich zistenie v priebehu posledných piatich rokov dvakrát. Uviedol, že rozhodnutie však možno vydať najneskôr do uplynutia doby päť rokov od prvého porušenia pravidiel cestnej premávky.

Námietky žalobcu ohľadom platenia nákladov na preskúšanie, považoval súd za irelevantné. Rozhodnutie považoval za plne súladné s ustanovením § 92 ods. 10 a § 92 ods. 8 zákona o cestnej premávke, v znení zákona č. 313/2011 Z.z. účinným od 01.11.2011, ktorý okrem iného zaviedol osobitné preskúšanie

zdravotnej spôsobilosti vo vzťahu k alkoholu, iným návykovým látkam alebo liečivu.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu podľa ust. § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. zmenil tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., kedy rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia vec

Žalobca s rozhodnutím krajského súdu nesúhlasil a nepovažoval ho za správne. Právny záver krajského súdu ohľadne namietnutého nedodržania lehoty na vydanie rozhodnutia o odobratí vodičského oprávnenia nemá podľa jeho názoru oporu v správnom poriadku a ani v zákone o cestnej premávke, pričom mu nebolo zrejmé z čoho súd vyvodil tieto závery. Z tohto hľadiska preto považoval rozhodnutie za nedostatočné a nepreskúmateľné. Žalobca zotrval na svojom názore, že odobratím vodičského oprávnenia po tak dlhej dobe, boli porušené ustanovenia Správneho poriadku a zákon o cestnej premávke, kde správny orgán mal podľa ust. § 49 Správneho poriadku bol povinný dodržať uvedené lehoty na vydanie takéhoto rozhodnutia. Uviedol, že lehoty na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia nie sú poriadkové a správny orgán si nemôže svojvoľne vydávať rozhodnutia v akomkoľvek časovom intervale, pričom je povinný sa riadiť všetkými právnymi predpismi, ako aj základnými pravidlami konania podľa ust. § 3 ods. 4 Správneho poriadku. Konaním správneho orgánu nastala podľa názoru žalobcu právna neistota u účastníka konania spojená so šikanóznym výkonom práva, kde súd len citoval uvedené ustanovenia zákona, ale náležite sa s nimi nevysporiadal v rámci právnej argumentácie.

Žalobca sa taktiež nestotožnil s názorom súdu ohľadne posúdenia prechodného ustanovenia § 143c zákona o cestnej premávke, ktoré žalobca považoval za retroaktívne z hľadiska toho, že na konanie, ktoré bolo spáchané v minulosti sa aplikuje nová právna úprava. Za neprípustné považoval, aby sa odobratie vodičského oprávnenia posudzovalo podľa konania, ktoré bolo spáchané pred 01.11.2011, tzn. ešte predtým, ako nadobudli účinnosť prechodné ustanovenia k tomuto zákonu. Neskorší právny predpis nerešpektuje a nechráni nadobudnuté práva, práve naopak, žalobcu postavil do nevýhodnejšej pozície z hľadiska posudzovania oprávnenosti odobratia vodičského preukazu. I naďalej zotrval na názore, že pre konanie o tomto postupe musia platiť tie právne predpisy, ktoré platili v čase keď došlo k spáchaniu predmetných priestupkov a nemôžu platiť také predpisy, ktoré boli vydané neskoršie a z ktorých vyplýva, že by mali postihovať konania po účinnosti týchto zákonov.

3.

Žalovaný správny orgán sa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu doručeného súdu dňa 08.03.2016 stotožnil s rozhodnutím krajského súdu, tento považoval za správny a zákonný a odvolanie žalobcu žiadal zamietnuť, rozsudok potvrdiť a trovy konania nepriznať. Podľa názoru žalovaného správne orgány pri vydávaní napadnutých rozhodnutí postupovali v súlade so zákonom a v jeho medziach a rozhodli o priestupku v súlade s ustanoveniami zákona o cestnej premávke, zákona o priestupkoch a zákona o správnom konaní. Vo vzťahu k žalobcovým námietkam žalovaný poukázal na ust. § 141 ods. 1 zákona o cestnej premávke, podľa ktorého sa na rozhodovanie podľa ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z.z. vzťahuje zákon o správnom konaní. Uviedol, že správny poriadok na rozdiel od úpravy väčšiny sankčných ustanovení neupravuje tzv. prekluzívnu lehotu zániku zodpovednosti, resp. možnosti uložiť sankčné, či iné opatrenie. Správny poriadok síce upravuje lehoty avšak neupravuje lehotu, kedy musí správny orgán urobiť voči účastníkovi konania prvý úkon. Podľa názoru žalovaného povinnosť rozhodnúť v danom prípade o odobratí vodičského oprávnenia vyplynula prvostupňovému správnomu orgánu z ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona o cestnej premávke s poukazom na ust. § 143c zákona o cestnej premávke, nakoľko ust. § 92 ods. 3 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá porušila pravidlá cestnej premávky uvedené v ust. § 92 ods. 3 pred 1. novembrom 2011, ak sa dopustila

ďalšieho porušenia pravidiel cestnej premávky uvedeného v ust. § 92 ods. 3 po 1. novembri 2011. V danom prípade bol daný zákonný dôvod na vydanie rozhodnutia o odobratí vodičského oprávnenia, pričom odstup času, kedy bolo napadnuté rozhodnutie vydané, nemá vplyv na zákonnosť takéhoto rozhodnutia, nakoľko dôvody pre zmiernenie podmienok stanovených zákonom o cestnej premávke neexistujú.

4.

Podľa ust. § 492 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalobcu (ust. § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a ust. § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (ust. § 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a ust. § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému správneému orgánu domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. KRPZ-BB-KDI2-17-002/2015-CP zo dňa 24.07.2015, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému správneému orgánu na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmvacieho konania súdu v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. KRPZ-BB-KDI2-17-002/2015-CP zo dňa 24.07.2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu, odboru poriadkovej a dopravnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Veľkom Krtíši č. ORPZ-VK-OPDP6-209-007/2015 zo dňa 26.05.2015.

Okresný dopravný inšpektorát, odbor poriadkovej a dopravnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Veľkom Krtíši uvedeným rozhodnutím odobral žalobcovi vodičské oprávnenie skupiny „A1“ dátum udelenia 01.05.2004, „B1“ dátum udelenia 01.05.2004, „B“ dátum udelenia 03.07.1973, „C1“ dátum udelenia 01.05.2004, „C“ dátum udelenia 03.07.1973, „BE“ dátum udelenia 27.03.1986, „C1E“ dátum udelenia 01.05.2004, „CE“ dátum udelenia 27.03.1986, „AM“ dátum udelenia 26.09.1969, „T“ dátum udelenia 03.07.1973, „A2“ dátum udelenia 01.05.2004 a „A“ dátum udelenia 03.07.1973 podľa ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona o premávke, nakoľko menovaný ako vodič motorového vozidla v priebehu posledných piatich rokov dvakrát porušil pravidlá cestnej premávky použitím alkoholu a odmietnutím sa podrobiť vyšetreniu na ich zistenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti

rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z.z. vodičské oprávnenie sa odoberie aj tomu, kto ako vodič motorového vozidla v priebehu posledných piatich rokov dvakrát poruší pravidlá cestnej premávky požitím alkoholu alebo inej návykovej látky alebo sa odmietne podrobiť vyšetrovaniu na ich zistenie.

Podľa ust. § 143c citovaného zákona, ustanovenie § 92 ods. 3 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá porušila pravidlá cestnej premávky uvedené v § 92 ods. 3 pred 1. novembrom 2011, ak sa dopustila ďalšieho porušenia pravidiel cestnej premávky uvedeného v § 92 ods. 3 po 1. novembri 2011.

Podľa ust. § 141 ods. 1 citovaného zákona, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa ust. § 3 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa ust. § 3 ods. 2 správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa ust. § 18 ods. 1, 2, 3 správneho poriadku, konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu.

Konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správnemu orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

O začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.

Podľa ust. § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa ust. § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

5.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolačný súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu považuje za dostatočne jasne a zrozumiteľne odôvodnené dávajúce odpovede na všetky relevantné žalobné námietky a v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

V predmetnej veci správne orgány pri svojom rozhodovaní postupovali podľa ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona o cestnej premávke v spojení s ust. § 143c zákona, na základe ktorých rozhodli o odobratí vodičského oprávnenia viesť vozidlá účastníkovi konania - žalobcovi, keď na základe skutkových zistení dospeli k záveru o naplnení zákonných podmienok pre odobratie vodičského oprávnenia z dôvodu porušenia pravidiel cestnej premávky požitím alkoholu alebo inej návykovej látky v posledných piatich rokoch dvakrát. Predmetné ustanovenia sa do zákona o cestnej premávke dostali až novelou zákona o cestnej premávke č. 313/2011 Z.z., ktorou zákonodarca reagoval na aktuálny vývoj počtu dopravných nehôd s následkom smrti alebo ťažkého zranenia jej účastníkov, pričom táto bola vypracovaná na základe úlohy vyplývajúcej z bodu 4.2 Vnútornej poriadok a bezpečnosť Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2010 - 2014, kde sa okrem iného uvádza, že vláda Slovenskej republiky prijme také opatrenia, aby úmrtnosť na cestách zostala na čo najnižšej úrovni. V súvislosti s plnením tejto úlohy bolo potrebné vykonať niektoré zmeny v zákone o cestnej premávke, ako aj zmeny a doplnenia v ďalších zákonoch. Spomínanou novelou sa ustanovili nové dôvody pre odobratie vodičského oprávnenia tomu vodičovi motorového vozidla, ktorý v posledných piatich rokoch trikrát spôsobil dopravnú nehodu alebo dvakrát porušil pravidlá cestnej premávky tým, že požil alkohol, inú návykovú látku alebo sa odmietol podrobiť vyšetreniu na ich zistenie. Vzhľadom na to, že ide o recidívu, sťažuje sa opätovné získanie takto odobratého vodičského oprávnenia, napr. aj tým, že sa takéto osoby budú musieť opätovne absolvovať vodičský kurz v autoškole. Vo vzťahu k novým opatreniam proti opakovaným porušovateľom pravidiel cestnej premávky sa navrhlo prechodné ustanovenie, ktoré upravuje započítavanie jednotlivých porušení aj pred účinnosťou tohto návrhu za predpokladu, že dôjde k recidíve aj po účinnosti navrhovaného zákona.

Z obsahu administratívneho spisu je jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že žalobca sa dňa 13.10.2011 dopustil spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa ust. § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch za čo bol uznaný za vinného, nakoľko sa odmietol na výzvu policajta podrobiť dychovej skúške ako aj lekárskeho vyšetreniu spojenému s odberom a vyšetrením krvi na alkohol, na základe čoho mu bola rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu, odboru poriadkovej a dopravnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo

Veľkom Krtíši č. ORPZ-VK-OPDP62-SK-337/2011 zo dňa 07.12.2011 uložená pokuta vo výške 800,- Eur a uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu tridsať mesiacov. Taktiež bol žalobca trestným rozkazom Okresného súdu Veľký Krtíš č. OT 53/2012-46 zo dňa 29.11.2012 uznaný za vinného za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa ust. § 289 ods. 1 Trestného zákona a z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa ust. § 348 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu troch rokov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2012.

Ďalej z obsahu spisu vyplynulo, že prvostupňové rozhodnutie bolo vydané dňa 26.05.2015 a žalobou napadnuté rozhodnutie dňa 24.07.2015.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval, že rozhodujúcou skutočnosťou je naplnenie hypotézy právnej normy, k čomu v danom prípade došlo, pričom však možno takéto rozhodnutie vydať najneskôr do uplynutia doby päť rokov od prvého porušenia pravidiel cestnej premávky. Krajský súd sa taktiež stotožnil so stanoviskom žalovaného ohľadom možnosti vydať rozhodnutie o odobraní vodičského oprávnenia aj neskôr (nie bezprostredne) po porušení pravidiel cestnej premávky. Žalovaný síce poukázal na znenie ust. § 49 správneho poriadku, na druhej strane však skonštatoval, že správny poriadok neupravuje lehotu, kedy musí správny orgán urobiť voči účastníkovi konania prvý úkon.

Takto formulovaný právny názor krajského súdu nemá podľa názoru žalobcu oporu v správnom poriadku a ani v zákone o cestnej premávke, pričom v odvolaní namietal, že mu nie je zrejme z čoho vyvodil súd tieto závery preto rozhodnutie súdu považoval za nedostatočné a nepreskúmateľné. S uvedeným sa však odvolací súd nestotožnil. Na konanie a rozhodnutie o odobraní vodičského oprávnenia podľa ust. § 92 ods. 3 písm. b/ zákona o cestnej premávke v spojení s ust. § 143c zákona sa poukazom na znenie ust. § 141 ods. 1 zákona o cestnej premávke vzťahuje správny poriadok. Procesné lehoty upravené v ust. § 49 správneho poriadku síce limitujú správny orgán, aby vydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, avšak sú to iba lehoty poriadkové a ich márne uplynutie žiadnym spôsobom neovplyvňuje pozíciu účastníka konania v danom správnom konaní. Zákon o cestnej premávke ako osobitný právny predpis osobitne procesnú lehotu na rozhodnutie správneho orgánu neupravuje, preto sa postupuje subsidiárne podľa správneho poriadku. V takom prípade je však rozhodujúci okamih, od ktorého sa odvíja plynutie procesnej lehoty. V danej veci začal správny orgán konanie z vlastného podnetu, preto sa začiatok plynutia procesnej lehoty viaže na prvý úkon správneho orgánu voči účastníkovi konania (§ 18 správneho poriadku). Za takýto prvý úkon však nemožno v predmetnej veci považovať vydanie prvostupňového rozhodnutia, ale upovedomenie účastníka konania o začatí správneho konania. Od tohto momentu sa potom viaže plynutie procesných lehôt. Začiatok plynutia procesnej lehoty si nemožno zamieňať ani s posledným porušením pravidiel cestnej premávky. Podľa názoru odvolacieho súdu je zasielanie upovedomenia o začatí konania účastníkovi konania nevyhnutné za účelom zabezpečenia možnosti uplatnenia jeho procesných práv. Žalovaný správny orgán žalobcovi upovedomenie o začatí konania nezaslal, čím porušil ustanovenia zákona o správnom poriadku, avšak žalobca uvedenú skutočnosť v odvolaní nenamietal a odvolací súd na uvedené napriek ust. § 250i ods. 3 O.s.p. neprihliadal vzhľadom k tomu, že rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka (k tomu pozri bližšie R 122/2003). Zrušením rozhodnutia len z tohto dôvodu a formálne zopakovanie správneho konania by nevedlo k zmene postavenia pre jeho účastníka, prípadne by nevedlo k priaznivejšiemu rozhodnutiu vo veci samej.

Od plynutia procesných lehôt podľa správneho poriadku treba odlišovať hmotnoprávne lehoty upravené v osobitnom právnom predpise, t.j. v zákone o cestnej premávke, podľa ktorého ustanovenia § 92 ods. 3 písm. b/ sa vodičské oprávnenie odoberie tomu, kto ako vodič motorového vozidla v priebehu posledných piatich rokov dvakrát poruší pravidlá cestnej premávky požitím alkoholu alebo inej návykovej látky, alebo sa odmietne podrobiť vyšetreniu na ich zistenie. Takouto hmotnoprávnou lehotou je obdobie posledných piatich rokov, v ktorých došlo k porušeniu pravidiel cestnej premávky vodičom motorového vozidla. Teda porušením pravidiel cestnej premávky vodičom motorového vozidla požitím alkoholu alebo inej návykovej látky v priebehu posledných piatich rokov je materiálnym predpokladom

pre vydanie rozhodnutia o odňatí vodičského oprávnenia, pričom tieto jednotlivé podmienky musia byť splnené súčasne. Vzhľadom na znenie zákonnej úpravy je preto možno predpokladať, že ako náhle dôjde zo strany vodiča motorového vozidla k naplneniu hypotézy príslušnej právnej normy (§ 92 ods. 3 písm. b/ zákona o cestnej premávke), môže v horizonte piatich rokov očakávať vydanie (konečného) rozhodnutia o odobraní vodičského oprávnenia príslušným správnym orgánom. Preto nemožno podľa názoru odvolacieho súdu uvedené považovať za stav, ktorý vytvára právnu neistotu.

V súvislosti s namietanou retroaktivitou ust. § 143c zákona o cestnej premávke sa odvolací súd plne stotožnil s právnym názorom krajského súdu prezentovanom v odôvodnení rozhodnutia. V tejto súvislosti uvádza, že „K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Pri nepravé retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp.zn. 4 Cdo 98/2010)

O nepravú retroaktivitu ide aj v prípade, ak zákon uzná skutkové podstaty alebo právne skutočnosti, ktoré vznikli počas účinnosti skoršieho zákona, súčasne však prináša určité zmeny právnych následkov, ktoré s nimi súvisia, pokiaľ tieto právne následky v čase nadobudnutia účinnosti tohto nového zákona ešte nenastali. V predmetnej veci sa nepochybne jednalo o nepravú retroaktivitu. Právna úprava obsiahnutá v prechodnom ust. § 143c zákona o cestnej premávke týmto reagovala na recidívu, ktorej zámerom bolo eliminovať z prevádzky na pozemných komunikáciách takých nezodpovedných vodičov motorových vozidiel, ktorí napriek už jednému porušeniu pravidiel cestnej premávky pozitím alkoholu alebo inej návykovej látky alebo odmietnutím podrobiť vyšetreniu na ich zistenie opätovne porušili pravidlá cestnej premávky. Tzn. v prípade recidívy po účinnosti novely zákona dochádza k započítaniu jednotlivých porušení aj pred účinnosťou novely zákona, čo možno považovať za súladne s princípmi právneho štátu ako prípustného nástroja na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Záverom považuje za potrebné odvolací súd zdôrazniť, že rozhodnutie o odobraní vodičského oprávnenia nemožno považovať za sankciu v užšom slova zmysle, ale za zákonné opatrenie, ktorého zmyslom je zabrániť konkrétnemu vodičovi motorového vozidla nerešpektujúcemu zákonom stanovené povinnosti v ich ďalšom porušovaní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 250k ods.1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho

konania nepatrí a žalovanému správne mu orgánu nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.